

SUOMI
FINLAND

KOULUTUS- JA TYÖPERUSTEISEN MAAHANMUUTON TIEKARTTA 2035

#talentboost

Suomi tarvitsee osaajien maahanmuuttoa

SUOMI
FINLAND

- Suomen taloudellinen huoltosuhde heikkenee merkittävästi tulevina vuosina. Ilman maahanmuuttoa Suomen työkäinen väestö vähenee kymmenillä tuhansilla vuodessa, ja 2000-luvulla työntekijöiden määrä olisi jo laskenut ilman vieraskielistä työvoimaa.
- Maahanmuutto parantaa taloudellista huoltosuhdetta, jos maahan muuttaneiden työllisyysaste on noin 60 % tai sen yli. Työn perusteella muuttaneiden työllisyysaste on luonnollisesti lähellä sataa ja siten kantaväestöä merkittävästi korkeampi. Puolison mukanaolo ja myös hänen työllistymisensä vaikuttaa sekä maahanmuuttohalukkuuteen että oleskelun pysyvyyteen.

Osaajapula kestävän kasvun esteenä

SUOMI
FINLAND

- **Osaajien saatavuus omasta maasta ei riitä täyttämään osaajatarpeita. Osaajapula muodostuu kasvun esteeksi.**
 - Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan 65 000 työpaikkaa jäi syntymättä vuonna 2019 osaajapulan takia.
 - Saavuttaakseen 75% työllisyysasteen, Suomi tarvitsee yli 100 000 uutta työntekijää työmarkkinoille seuraavan neljän vuoden aikana.
 - VM:n kestävyysvajelaskelmien herkkyystarkastelun mukaan nettomaahanmuuton lisääntyminen pysyvästi 7 500 henkilöllä 22 500 henkeen vuodessa pienentäisi kestävyysvajetta n. 0,4 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:hen eli lähes miljardia euroa.
 - Eläketurvakeskuksen arvion mukaan maahanmuuton väheneminen heikentäisi eläketurvan rahoitusta. Jos nettomaahanmuutto vähenisi 5 000 henkilöön vuodessa, eläkkeensaajien määrä suhteessa työllisiin kasvaisi ja työeläkemaksua jouduttaisiin nostamaan jo 2030-luvulla.
- **Parhaista yritysten kasvua vahvistavista osaajista käydään globaalia kilpailua.**
 - Suomi on sijalla 18 OECD:n julkaisemassa osaajien houkuttelevuutta koskevassa maavertailussa. Kaikki muut pohjoismaat sijoittuivat Suomea paremmin, samoin Viro.
 - Monimuotoiset työyhteisöt/yritykset ovat keskimäärin muita innovatiivisempia ja tuottavampia.
 - Kv. erityisosaajat lisäävät yritysten kansainvälistymistä sekä uusien kohdemarkkinoiden avaamista.
 - OECD:n mukaan kasvava osaamisvajae vaikeuttaa joidenkin ulkomaisten sijoittajien toimintojen laajentamista Suomessa, etenkin osaamisvaltaisilla sektoreilla.

Visio ja palvelulupaus

SUOMI
FINLAND

Visio:

Suomi on kansainvälisesti kilpailukykyinen ja vetovoimainen paikka kouluttautua, työskennellä, yrittää ja asua.

Palvelulupaus:

Suomi tarjoaa osaajille ja heidän perheilleen onnistuneen maahantulokokemuksen sekä hyvän, turvallisen ja toimivan arjen yhteiskunnan tasavertaisina ja aktiivisina jäseninä. Työnantajille Suomi mahdollistaa osaajien saatavuuden myös ulkomailta. Suomi hyödyntää kansainvälisten osaajien asiantuntemusta elinvoiman ja uuden kasvun rakentamisessa.

LUONNOS

STRATEGISET TAVOITTEET

SUOMI
FINLAND

1. Suomi on globaalisti kiinnostava ja houkutteleva
2. Kohti maailman parasta maahanmuuttokokemusta
3. Kansainvälinen osaaminen luo elinvoimaa

LUONNOS

1. Suomi on globaalisti kiinnostava ja houkutteleva

SUOMI
FINLAND

- Uudistetaan tietojohdamista ja ennakkointia
- Tehostetaan ja skaalataan osaajille kohdennettua **maakuvatyötä ja markkinointiviestintää**, ml. kierto- ja paluumuutto
- Viritetään koko **koulutusketju kuntoon**
 - varhaiskasvatus ja koulut vastaamaan monimuotoistuvan yhteiskunnan tarpeisiin
 - korkeakoulujen globaali veto- ja pitovoima → kestävyystiekarttavalmistelu
 - toisen asteen ammatillisten oppilaitosten vieraskielisen tarjonnan lisääminen
 - koulutusviennin edistäminen

LUONNOS

2. Kohti maailman parasta maahanmuuttokokemusta

SUOMI
FINLAND

- Tehostetaan ja skaalataan **kansainvälisen rekrytoinnin henkilöasiakas- ja työnantajapalveluja**, esim. digitaalisen palveluportaalin kehittäminen
- Toteutetaan **käynnissä oleva oleskelulupajärjestelmän kokonaisuudistus**
- Laaditaan **analyysi oleskelulupajärjestelmän kokonaisuudistuksesta** ja käynnistetään analyysin pohjalta mahdolliset uudet toimenpiteet ja lainsäädäntömuutokset.

LUONNOS

3. Kansainvälinen osaaminen luo elinvoimaa

SUOMI
FINLAND

- Lisätään **työelämän monimuotoisuutta**
- Vahvistetaan **yriytysten kansainvälistä kasvua ja Suomen TKI-toimintaa**, mm. harjoitteluohjelmat, yritys- ja työllisyyspalvelut, mentorointi ja yhteiskehittämismallit.
- Edistetään **osaajien jäämistä Suomeen**, mm. pätevyöitymis- ja laillistuspolut, jatkuva oppiminen, puolisoiden työllistymisen edistäminen, kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen.
- Tuetaan **kielipolitiikalla** kansainvälisten osaajien integroituimista.
- **Torjutaan ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöä.**

LUONNOS

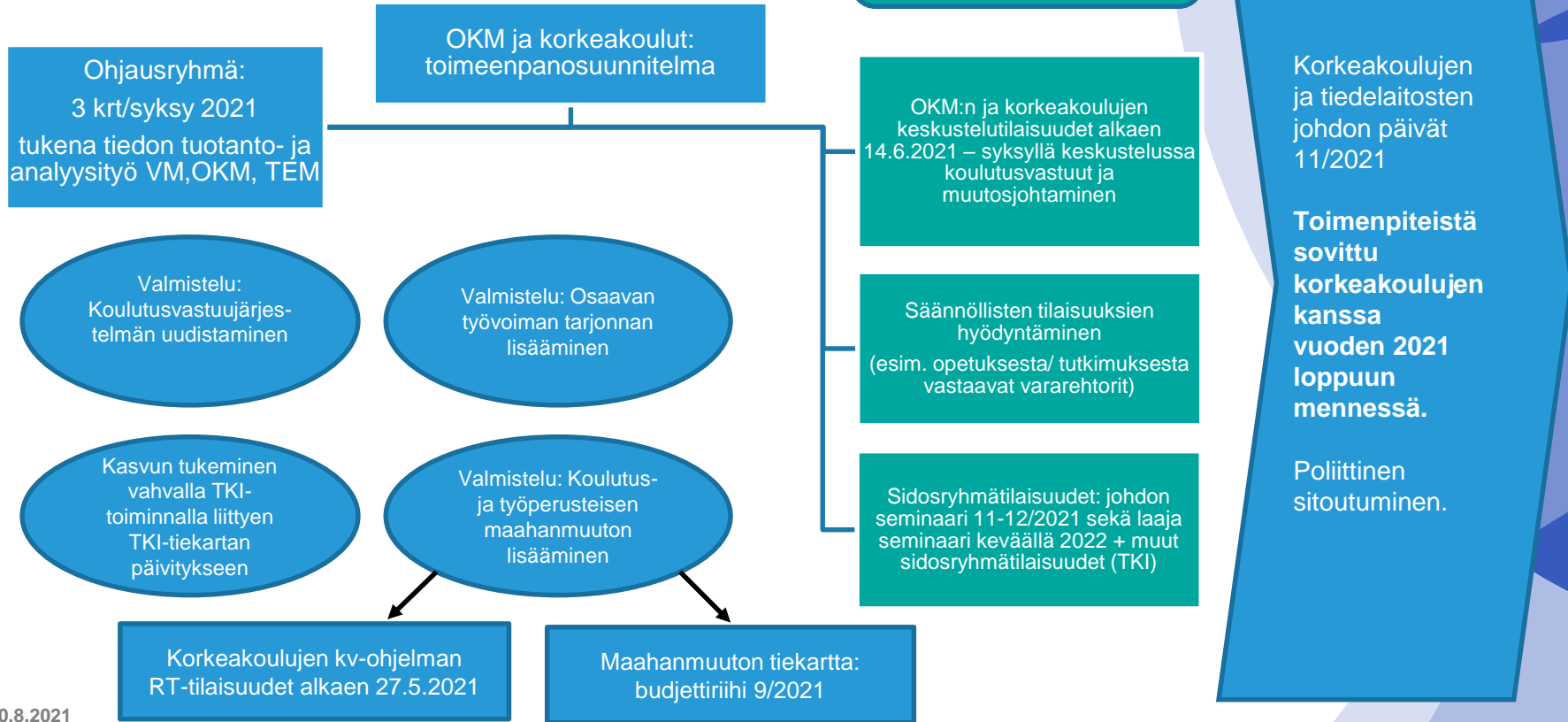
Tiekartan toimeenpano

SUOMI
FINLAND

- Luodaan koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton edistämiseksi vakiintuneet rakenteet ja osoitetaan resurssit kaikille hallinnon tasoille.
- Tavoitteena on asiakaslähtöinen, skaalautuva ja digitaalinen osaajien maahanmuuton palvelujärjestelmä, joka mahdollistaa nykyistä suurimmille asiakasmäärille nykyistä sujuvammat palvelupolut.
- Tiekartalle laaditaan vuosittain päivitettävä toimeenpanosuunnitelma ja seurantamalli.

LUONNOS

Kestävän kasvun ohjelma – Korkeakouluvalmistelun organisoituminen

SUOMI
FINLAND

Kiitos!